

Softvérové a hardvérové vybavenie v podnikoch slovenského mliekarenstva

Software and hardware equipment in companies of Slovak dairy industry

Juraj NEOMÁNI (SR)

ABSTRACT

Information technology is part of everyday life for nearly all business units not only in the dairy industry in Slovakia. The situation today is unflattering and the future of dairy industry in our country is unclear. From this reason, the managements of dairy enterprises go back to streamlining business processes in organizations through cost reductions particularly in IT.

KEY WORDS:

software, hardware, dairy industry, research

ÚVOD

Mliekarenský priemysel patrí na Slovensku dlhodobo k najstabilnejším výrobným odvetviam v poľnohospodársko-potravinárskom komplexe. Počítače nahradili ľudskú prácu a vo veľkej miere zefektívni prácu a rozhodovanie manažérov.

Keďže vývoj v oblasti výpočtovej techniky napreduje každým dňom aj pri vybudovanej informačnej sieti by manažéri nemali zabúdať ani na pravidelné investície do inovácie nielen hardvérového, ale aj softvérového vybavenia podniku, pretože tak strácajú krok s konkurenciou, ktorá sleduje tento vývoj a pravidelne obnovuje svoju počítačovú základňu. Informačné technológie zvyšujú možnosti využitia informačného systému subjektu, integrujú informačné toky, automatizujú mnohé procesy, menia spôsob riadenia subjektu.

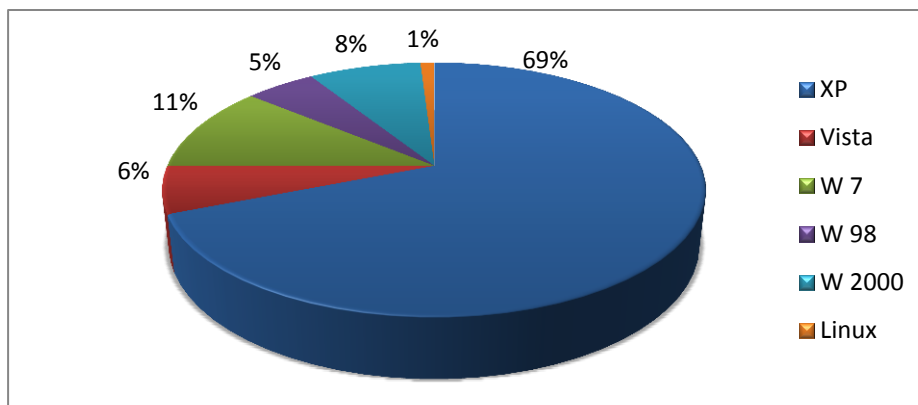
DISKUSIA

Na zistenie úrovne softvérového a hardvérového vybavenia podnikov slovenského mliekarenského priemyslu bol zostavený dotazník, ktorý sa rozposlal podnikom na vyplnenie a po vrátení kompletných dotazníkov sa jednotlivé otázky vyhodnotili štatistickými metódami.

Používané softvérové vybavenie podnikov v realizovanom prieskume je z prevažnej väčšiny od spoločnosti Microsoft. Konkrétne skúmané podniky majú na svojich počítačoch a notebookoch nainštalované operačné systémy Windows XP (69 %), ďalej je to aj novšia verzia tohto operačného systému Windows Vista (6 %) a Windows 7 (11 %). Stále sa však používajú aj operačné systémy Windows 98 (5 %) a Windows 2000 (8 %).

Okrem spomínaných operačných systémov od spoločnosti Microsoft, niektoré podniky využívajú aj alternatívny operačný systém, ktorý je voľne šíriteľný bez licenčných poplatkov a to OS Linux (1 %). Uvedené skutočnosti znázorňuje graf 1.

Systémy Windows 98, 2000 a XP používajú v prevažnej miere družstvá. Akciové spoločnosti a niektoré spoločnosti s ručením obmedzeným využívajú modernejšie operačné systémy ako sú Windows Vista a Windows 7. Linux v tomto prípade využíva jedna akciová spoločnosť a jeden živnostník.

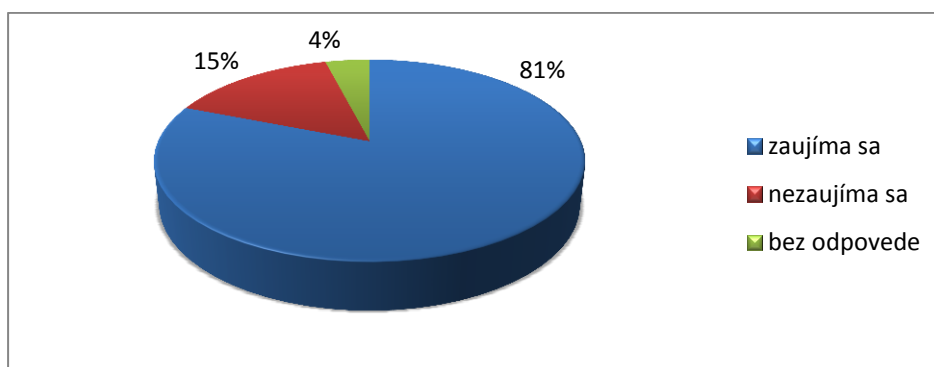

Obrázok 1 Používané operačné systémy v podnikoch

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Okrem základného softvérového vybavenia operačnými systémami, bez ktorých by nefungoval ani jeden počítač je v podnikovej praxi nutné mať nainštalovaný aj kancelársky softvér. Opäť najpoužívanejšie kancelárske balíky sú od spoločnosti Microsoft, Microsoft Office. Najviac sa v podnikoch využívajú sady MS Office 2007 a staršia verzia MS Office 2003. Niektoré podnikateľské subjekty pri svojej administratívnej činnosti používajú verziu MS Office 2010.

Po dôkladnej analýze sa dospelo k záverom, že podniky zúčastnené na dotazníkovom prieskume využívajú vo výraznej miere platené softvérové produkty, najmä od spoločnosti Microsoft. Pri operačných systémoch bolo až 94 % zakúpených, zvyšných 6 % predstavovalo tzv. freeverové riešenie. Zväčša išlo však pri tomto riešení o serverové stanice vo väčších podnikoch. Pri kancelárskych balíkoch sa v 87 % podnikoch mliekarenstva na Slovensku využívajú platené balíky MS Office, zostávajúcich 13 % predstavovali aplikácie OpenOffice, ktoré sú bežne dostupné a voľne šíriteľné bez poplatkov. Pri zisťovaní, či by respondenti mali záujem o alternatívne riešenia v oblasti softvérového vybavenia organizácie sa prevažná väčšina (81 %) aktívne zaujímala o tieto možnosti. Zvyšná časť opýtaných sa nezaujímala o tieto možnosti (15 %) alebo sa vôbec nevyjadřila (4 %). Táto skutočnosť je znázornená na grafe 2.

Obrázok 2 Záujem organizácií o alternatívne formy softvéru

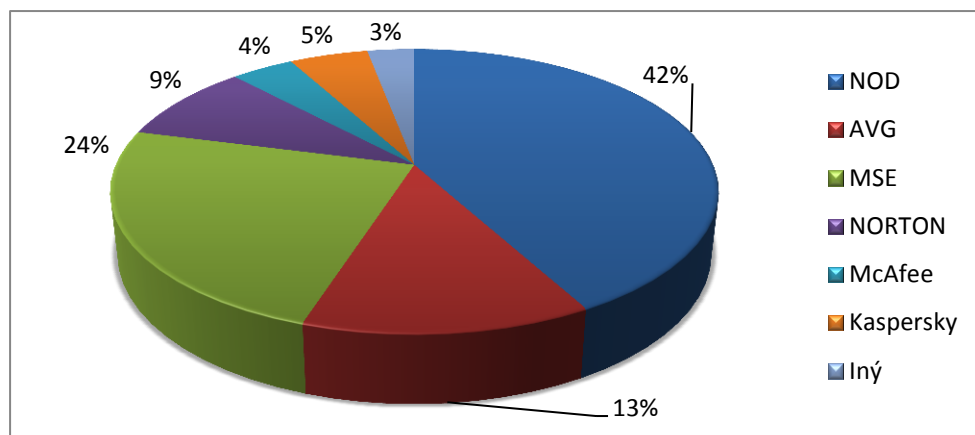
Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Ak by sa podnikateľské subjekty rozhodli pre šetrenie nákladov súvisiacich s kancelárskym balíkom MS Office a nechceli by sa vzdať tejto aplikácie z dôvodu zvyku zamestnancov na tento produkt, spoločnosť Microsoft nedávno prišla s novinkou, a to produktovým balíkom MS Office 365. Táto sada základných programov ako je Word, Excel, PowerPoint, Outlook

atď. je vytvorená na platforme cloud computingu, čiže virtualizácii. Ak sa podnik rozhodne pre zakúpenie licencie za symbolickú cenu dostane plne funkčnú aplikáciu, ktorá je prístupná kdekoľvek z akéhokoľvek počítača, ktorý však musí mať prístup na internet, aby sa užívateľ vedel dostať do virtuálneho prostredia, v ktorom je táto aplikácia vytvorená.

Pri tejto otázke je potrebné podotknúť, že alternatívne formy softvérového vybavenia podnikov sa zaraďujú medzi faktory, ktoré prispievajú v značnej miere k znižovaniu nákladov spojených s prevádzkou IT v organizáciách. Ak chce podnik realizovať prechod zo zabehnutého doterajšieho riešenia k novému, nepoznanému, musia manažéri zvážiť jeho ekonomickú výhodnosť. Na jednej strane sa ušetria náklady na používanie plateného softvéru, ale ďalšie pribudnú na druhej strane pri financovaní školení zamestnancov, ktoré môžu byť v rézii organizácie alebo externej spoločnosti zabezpečujúcej školenia.

K ďalším základným aplikáciám v počítačoch patrí antivírus, ktorý chráni údaje pred poškodením a napadnutím. V realizovanom prieskume sa z ekonomického hľadiska vyskytujú zväčša platené komerčné produkty od viacerých výrobcov. Najpočetnejšie zastúpenie mal antivírusový program NOD od spoločnosti Eset, s.r.o. so 42 %. Nasledoval voľne šíriteľný antivírusový program od spoločnosti Microsoft – Microsoft Security Essentials s 24 percentným podielom. S 13 % sa podieľal na výsledkoch produkt AVG. Ďalšie antivírusové programy, ktoré používajú slovenské mliekarenské podniky sú: Norton (9 %), McAfee (4 %), Kaspersky (5 %) a iné menej známe antivírusy (3 %). Skutočnosť ilustruje graf 3.

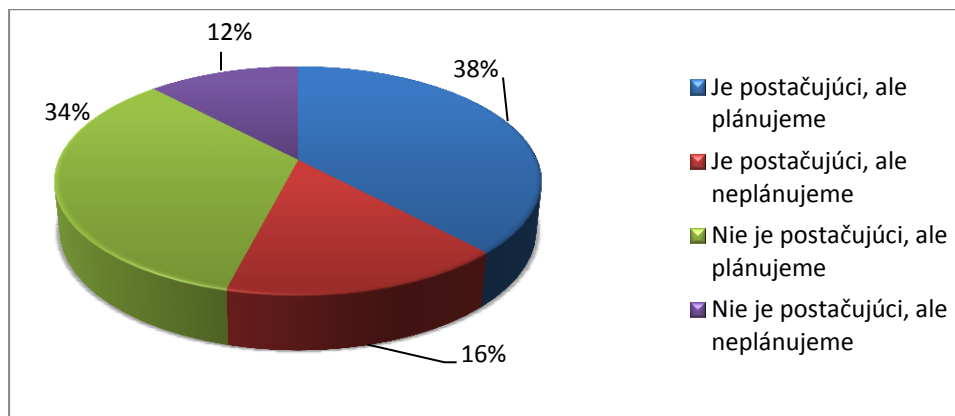
Obrázok 3 Antivírusové programy využívané v podnikoch zúčastnených na prieskume

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

Po vyhodnotení všetkých vrátených dotazníkov sme získali prehľad o používaných hardvérových konfiguráciách v podnikoch slovenského mliekarenstva, ktoré sa zúčastnili na prieskume a tvorili výberovú vzorku. Najviac zastúpené boli zostavy typu Pentium III s 42 %, nasledovali zostavy typu Pentium IV s 27 %. V niektorých podnikoch sa na bežnú prácu využívajú aj notebooky (15 %) prevažne značky Hewlett Packard a Acer. Menšia verzia notebookov, ktorá sa využíva prevažne na prácu s internetom, tzv. netbooky sa taktiež vyskytli v odpovediach (7 %). V ich prípade boli najviac zastúpené značky Asus a Toshiba. Vo väčších podnikoch, kde sa využívala zložitejšia štruktúra a usporiadanie prostriedkov IT sa vyskytol hardvér typu tenkých klientov (6 %), ktoré sú modernejšou technológiou v porovnaní so starším typom hardvéru. Výnimočne boli uvedené aj dnes už skoro nepoužívané zostavy ako sú PC 386 (1 %) a PC 486 (2 %).

Spomedzi zúčastnených podnikov, ktoré sa podieľali na prieskume považuje 38 % z nich za postačujúci rozsah využívania prostriedkov IT v podniku, pričom plánujú ďalší rozvoj. Pre 16 % podnikov je súčasný rozsah postačujúci, ale rozvoj nemajú v pláne. Za nedostatočný

rozsah IT v organizácii považuje aktuálne 34 % podnikov, pričom v budúcnosti plánujú ďalší rozvoj. Nepostačujúci rozsah prostriedkov IT, ale bez ďalšieho rozvoja považuje 12 % zúčastnených podnikov.

Obrázok 4 Súčasný rozsah využívania IT v podnikoch

Zdroj: dotazníkový prieskum, vlastné spracovanie

ZÁVER

V modernej dobe je takmer nevyhnutnosť, aby podnikateľské jednotky využívali prostriedky informačných technológií pri svojej každodennej činnosti. Tieto prostriedky predstavujú efektívne nakladanie s časom a umožňujú pracovníkom zefektívniť svoje činnosti. V konečnom dôsledku je potrebné, aby organizácie v slovenskom mliekarenstve prešli postupne na nové technologické riešenia v oblasti IT a aktívne sa podieľali na efektívnom riadení v podnikoch. Dôležitou súčasťou riadenia organizácie je, aby držala krok s modernou dobou a prispôbovala sa požiadavkám a vývoju situácie na trhu.

ABSTRAKT

Informačné technológie sú súčasťou každodenného života takmer všetkých podnikateľských jednotiek nielen v mliekarenskom priemysle na Slovensku. Situácia je však dnes zložitá a aj budúcnosť mliekarenstva u nás je nejasná. Z tohto dôvodu manažmenty mliekarenských podnikov siahajú po zefektívnení podnikových procesov v organizáciách prostredníctvom znižovania nákladov najmä v oblasti IT.

KEĽČOVÉ SLOVÁ

softvér, hardvér, mliekarenstvo, prieskum

LITERATÚRA

- [1] HENNYEYOVÁ, K. – HALLOVÁ, M. – DEPEŠ, P. 2010. *Využívanie informačných technológií a budovanie informačnej stratégie v podnikoch agrosektoru*. 1. vyd. Nitra : SPU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-552-0417-8.
- [2] KORCOVÁ, Z. 2008. IKT, riadenie a vybrané pojmy. In *Sietové a informačné technológie 2008: zborník z celoškolského seminára*. Nitra 6. februára 2008. Nitra : SPU, 2008. s. 55-59. ISBN 978-80-552-0024-8.
- [3] POPELKA, V. a kol. 2007. *Informačné a komunikačné technológie*. 1. vyd. 2007. 150 s. ISBN 978-80-8069-925-3.

KONTAKT

Ing. Juraj Neománi, PhD.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Fakulta ekonomiky a manažmentu

Katedra informatiky

Tr. A. Hlinku 2

949 76 Nitra

e-mail: juraj.neomani@gmail.com

Recenzoval(a): Ing. Zuzana Korcová